

Dijital Demokrasi: Olanaklar ve Riskler

Zafer Durdu | 0000-0002-0573-9715 | zaferdurdu@mu.edu

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Muğla, Türkiye

ROR <https://ror.org/05n2cz176>

Öz

Demokrasi, antik Yunan'a kadar uzanan, modern sanayi toplumlarının ortaya çıkması ile yenilenen, halihazırda en meşru yönetim sistemi olmaya devam eden özellikleri ile gücünü korumaktadır. Demokrasiye dair tartışmalar ve yeni arayışlar dünyadaki değişimlerden de etkilenmektedir. Bilgi-iletişim teknolojilerine dayalı olan 3. Sanayi devrimi, bilgisayar, internet ve yeni iletişim teknolojileri aracılığıyla çok hızlı bir biçimde tüm yaşam alanlarına etki etti. 2010'lu yıllarla birlikte 4. Sanayi devrimi kavramının kullanılmaya başlanması, yapay zeka temelli yeni bir aşamaya gelindiğini de göstermektedir. Bu çalışma, hızla dijitalleşen dünyada siyasal alana odaklanıyor. Dijitalleşme siyasal alanı nasıl etkiliyor? Yurttaşların klasik demokrasiye dair inançlarındaki meşruluk kaybı dijital demokrasi ile giderilebilir mi? Dijital demokrasi bir tür doğrudan demokrasi midir? Dijitalleşme dünyaya yeni teknolojiler üzerinden bir tahakküm mü kurmaktadır gibi zor ve tartışmaları konulara odaklanmaktadır. Dijital demokrasi; çevrimiçi ve çevrimdışı işleyebilen, medya ve dijital araçlar aracılığıyla mümkün olabilen, interaktif, hızlı, potansiyel olarak herkese açık, şeffaf, denetlenebilir, ucuz bir demokratik alternatif olma iddiasındadır. Dijital demokrasi, bir yüzünden bakıldığında eşitlikçi, özgürlükçü ve yurttaşlara doğru bir güç transferi, halkın doğrudan karar mekanizmalarına erişebileceği bir sistemdir. Ancak dijital bölünme, dijital gözetim gibi riskleri olduğu gibi halkın gözünde meşruluğunu yerleştirme yönünde zorlukları vardır. Bu çalışmanın iddiasına göre dijital demokrasi ya da halkın siyasal sisteme katılımının dijital araç ve aygıtlarla gerçekleşmesi mümkündür. Ancak dijital demokrasi-nin halka güç ve yetki transferini gerçekleştirebilmesi için güvenli bir şifreleme sistemi, toplumsal yaşamda dijital oylamanın meşruluğu, teknolojiye yaygın bir erişim, ekonomik eşitsizliklerin azaltılması gibi engellerin aşılması gerekmektedir. Bu çalışma, dijitalleşmiş bir dünyada demokrasi-nin karşılaşılabileceği olası yeni durumları, dijital demokrasi-nin temsili demokrasiye göre avantajlarını ve dezavantajlarını tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Demokrasi, Dijital Demokrasi, E-demokrasi, Dijital Toplum, Elektronik Parti

Atıf Bilgisi

Durdu, Zafer. "Dijital Demokrasi: Olanaklar ve Riskler". *Sosyolojik Bağlam Dergisi* 5/3 (Aralık 2024), 504-530.

<https://doi.org/10.52108/2757-5942.5.3.6>

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi	23.09.2024
Kabul Tarihi	26.11.2024
Yayın Tarihi	15.12.2024
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körlme
Etik Beyan	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.
Benzerlik Taraması	Yapıldı – Turnitin
Etik Bildirim	dergi@sosyolojikbaglam.org
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC-ND 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır